

Programa pentru concursul „Materom”

Subiectele vor viza competențele dobândite de către elevi în urma parcurgerii următoarelor conținuturi:

Limba română

Clasa a IV-a

I. Formarea capacității de lectură/citire

1. Textul literar

- Textul narativ;
- Recunoașterea determinanților spațiali și temporali ai acțiunii;
- Personajul literar – trăsături fizice, trăsături morale.

II. Formarea capacității de comunicare

1. Comunicare orală

- Componentele comunicării dialogate;
- Povestirea orală a unor texte citite sau mesaje audiate;
- Construirea de dialoguri în situații concrete sau imaginare.

2. Comunicare scrisă

- Organizarea textului scris;
- Scrierea corectă a cuvintelor;
- Utilizarea ortogramelor;
- Scrierea funcțională (cu scop practic, informativ);
- Scrierea imaginativă (compuneri libere);
- Scrierea despre textul literar (povestirea scrisă a unor fragmente din text; povestirea unor texte de mică întindere după un plan de idei; transformarea textului dialogat în text narativ).

III. Elemente de construcție a comunicării

1. Lexicul

- Cuvântul;
- Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător;
- Cuvinte cu sens opus;
- Cuvinte cu aceeași formă, dar cu sens diferit.

2. Morfologia

- **Verbul** (persoana, numărul, timpul); pentru recunoaștere și analiză, se utilizează texte care conțin verbe personale, la diateza activă, modul indicativ (timpurile prezent, trecut, viitor – forma literară); verbul „a fi” este utilizat numai cu valoare predicativă;
- **Substantivul** (substantive comune, substantive proprii, numărul, genul, funcția sintactică: subiect, parte secundară de propoziție);
- **Pronumele** (pronumele personal, persoana, numărul, genul, pronumele personal de politețe, funcția sintactică: subiect, parte secundară de propoziție);
- **Numeralul** (numerale cardinale compuse, numeralul ordinal);

- **Adjectivul** (acordul adjectivului în gen și număr cu substantivul pe care îl determină).
- 3. Sintaxa propoziției**
- **Propoziția**; propoziția simplă și propoziția dezvoltată;
  - **Predicatul verbal**;
  - **Subiectul** (subiectul simplu și subiectul multiplu); părțile de vorbire prin care se exprimă subiectul (substantiv, pronume personal);
  - **Atributul** (exprimat prin substantiv, adjectiv, numeral cu valoare adjectivală);
  - **Complementul** (exprimat prin substantiv, pronume).

Clasa a V-a

Noțiuni de literatură și teorie literară

1. Text literar- text nonliterar: trăsături, raportul dintre realitate și ficțiune
2. Figuri de stil: personificare, comparație, repetiție, enumerație, epitet
3. Imagini artistice: vizuale, auditive
4. Moduri de expunere: narațiunea, dialogul, descrierea (tipuri de descriere: literară: tablou, portret; nonliterară: științifică, publicitară)
5. Etapele acțiunii în textul narativ
6. Caracterizarea unui personaj
7. Transformarea textului dialogat în text narativ

Noțiuni de limbă și comunicare

1. Elementale situației de comunicare: emițător, receptor, mesaj, cod, canal, context
2. Construcția dialogului

Noțiuni de sintaxă

1. Tipuri de propoziție: după forma predicatului, după alcătuire, după scopul comunicării
2. Transformarea propoziției simple în propoziție dezvoltată
3. Părțile de propoziție: subiect, predicat (verbal- nominal), complement, atribut

Noțiuni de morfologie

1. Substantivul: felul, gen, număr, caz
2. Articolul: hotărât, nehotărât, posesiv- genitival
3. Verbul: moduri predicative/ nepredicative; timpurile indicativului, funcții sintactice
4. Verbele auxiliare
5. Verbul copulativ **a fi**
6. Numeralul: cardinal, ordinal; valori substantivale și adjectivale ale numeralului
7. Adjectivul

Clasa a VI-a

Programa recomandată pentru clasa a V-a, la care se vor adăuga:

A. Lectura:

1. Autorul și naratorul
2. Figuri de stil: antiteza; versificație: măsura, tipuri de rimă
3. Texte nonliterare: anunțul, știrea

B. Practica rațională și funcțională a limbii: tipuri de comunicare

Scrierea reflexivă. Relatarea. Motivarea unui punct de vedere. Scrierea imaginativă. Descrierea. Povestirea. Portretul. Scrierea despre textul literar

C. Elemente de construcție a comunicării:

1. Îmbogățirea vocabularului; sinonime, antonime, omonime
2. Moduri personale și nepersonale ale verbului – funcții sintactice
3. Substantive defective de singular sau plural; substantive colective; funcții sintactice
4. Pronumele; funcții sintactice
5. Prepoziția-regim cazual, conjuncția, interjecția

NOTĂ: Sunt recomandate, spre lectură, textele din literatura română sugerate de curriculum, pentru fiecare clasă participantă (a IV-a, a V-a, a IV-a)

Matematica

Clasa a IV-a

I Numere naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Numere naturale: scriere, citire, formare, clase (unități, mii, milioane), comparare, ordonare, rotunjire;
- Sistemul de numerație pozițional: scrierea numerelor în formă zecimală (sumă de produse cu un factor 10,100, 1 000, etc.); înmulțirea cu 10, 100, 1 000;
- Scrierea numerelor cu cifre romane.

II. Operații cu numere naturale

- Adunarea și scăderea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000 000;
- Înmulțirea și împărțirea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000;
- Aflarea unui număr necunoscut;
- Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor;
- Probleme care se rezolvă prin mai mult de trei operații de ordine diferite,
- Probleme care se rezolvă prin metoda figurativă;
- Probleme de logică și probabilități.

III. Frații

1. Aflarea unei fracții dintr-un întreg;
2. Adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor.

Clasa a V-a

Numere naturale

- operații cu numere naturale
- puterea cu exponent natural a unui număr natural; operații cu puteri; compararea puterilor
- teorema împărțirii cu rest a numerelor naturale
- divizibilitatea numerelor naturale; criteriile de divizibilitate cu 2,5,10

Mulțimi de numere

- operații cu mulțimi
- mulțimi finite; mulțimea divizorilor, mulțimea multiplilor unui număr natural

Fracții

- fracții ordinare; clasificarea fracțiilor; fracții echivalente
- procente; aflarea unui procent dintr-un număr
- fracții zecimale; operații cu fracții zecimale
- ecuații și probleme ce se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

Clasa a VI-a

Subiectele vor viza competențele dobândite de către elevi în urma parcurgerii următoarelor conținuturi:

NUMERE NATURALE

- numere naturale; operații cu numere naturale
- numere prime; numere compuse, criteriile de divizibilitate cu 3, 9, 4, 25, 45, 36 etc.
- C.m.m.d.c și c.m.m.m.c. a doua sau mai multe numere.

Numere raționale

- fracții echivalente; compararea fracțiilor
- operații cu numere raționale
- media aritmetică a două sau mai multe numere
- ecuații și probleme ce se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

Rapoarte și proporții

- rapoarte și proporții; procente; probabilități; probleme aplicative
- mărimi direct și invers proporționale
- regula de trei simplă; probleme aplicative

Dreapta

Unghiuri

- măsurarea unghiurilor; operații cu măsuri de unghiuri
- unghiuri congruente; bisectoarea unui unghi
- unghiuri adiacente, unghiuri complementare; unghiuri suplementare
- unghiuri formate în jurul unui punct

Triunghiul

- construcția triunghiurilor
- congruența triunghiurilor / metoda triunghiurilor congruente